

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ἡ ὑπὸ τὸ ὄνομα Deutsche Künstlerbund ἐν Γερμανίᾳ καλλιτεχνικὴ Ἐταιρεία ἀντὶ μιᾶς, ὡς συνήθως, διαωργάνωσεν ἐφέτος δύο ἐκθέσεις· μίαν ἐν Δαρμστάτῃ, καὶ μίαν ἐν Ἀμβούργῳ. Ὑπερέτρησεν ἡ τελευταία, εἰς τὴν ὅποιαν οἱ νεώτεροι ζωγράφοι ἐνεφανίσθησαν μὲ σοβαρὰς προσόδους, ἀξία· ἴδια τέρον ἐνδιαφέροντος.

Ἀπὸ τοὺς ἐκθέτας τῆς Δαρμστάτης ἐξέχον ὁ κόμης Kalkreuth, πρόεδρος τῆς ἐταιρείας, μ' ἕνα θαυμασίον πορτραίτο γυναικὸς καὶ δύο τοπεῖα. Ὁ Fritz Mackenson, διευθυντὴς τῆς ἀνωτάτης καλλιτεχνικῆς σχολῆς τῆς Βαϊμάρης, μὲ μίαν χαρακτηριστικὴν σπουδὴν μητρὸς καὶ παιδίου τῆς φυλῆς τῶν χωρικῶν τῆς Κάτω Σαξωνίας. Ὁ Karl Bantzer, ὁ Bergmann μὲ τοπεῖον, ὁ Breyer μὲ μίαν προσωπογραφίαν Πρώσου ἀξιωματικοῦ, ὁ Buchwald-Zinnwald, ὁ Laage, ὁ Adolph Münzer καὶ ὁ Arthur Illies.

Ἀπὸ δὲ τὰ καλλιτεχνικὰ ἔργα τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ἀμβούργου ὑπερέχον οἱ τέσσαρες πίνακες τοῦ Μὰξ Klinger, οἱ ἀποτελοῦντες μίαν σειρὰν ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον Ἀπὸ τὸ ν θάνατον: ὁ Φιλόσοφος, ὁ Διδάσκαλος, ὁ Πόλιμος, ἡ Ἐπιθυμία. Ἐνα πορτραίτο τοῦ φιλοσόφου τῆς Ἰένας Ροδόλφου Encken, ἔργον τοῦ Χάντς Olde. Ἐν ἄλλο τοῦ Δος Wilhelm Bode, ἔργον τοῦ Μὰξ Liebermann. Ἐκθέτει ἐπίσης ὁ κόμης Kalkreuth δύο χαριτωμένους ἀφελεῖς πίνακας eau-forte καὶ πορτραίτο τῆς κόρης του. Ὁ σουηδοαμερικανὸς ζωγράφος Κάρολος Grethe ἀπεικονίζει ἐξόχως τὴν θάλασσαν καὶ τὴν πόλιν τῆς. Ὁ Reinhold Klaus, ὁ Ἐρνέστος Nolde θαλασσογράφοι, ὁ Walter Klemm ξυλογλύπτῃς οὐμοριστῆς. Ἐκ τῶν κυρίως προσωπογράφων διεκρίθησαν οἱ κ. κ. Emil Orlik, Fritz Lederer, ἡ λιθογραφία τοῦ Hermann Struck: Ἄνθρωπος μελετῶν τὸ Ταλμὸνθ καὶ ὁ Ekkehard Reuter.

Ὁ Χάντς Wolkert ἐμφανίζεται μὲ σειρὰν ἔργων eau-forte, ἐμπνευσμένων ἐκ τῶν «Ἐπτὰ Ἀνυγίων» τοῦ Ἀγγλοῦ συγγραφέως Ruskin: Ἀυχνία τῆς Δυναμῆς, Ἀυχνία τῆς Ὑπακοῆς, Ἀυχνία τῆς Θυσίας καὶ Ἀυχνία τῆς Ζωῆς, δι' ὧν ὁ Wolkert ζητεῖ νὰ ἐκδηλώσῃ τὸν σεβασμὸν του πρὸς τὰς ἠθικὰς ἰδέας τοῦ μεγάλου συγγραφέως.

Ἐκ τῶν νεωστὶ ἐμφανισθέντων καλλιτεχνῶν διεκρίθησαν ὁ Χάντς Meid, ἐκ Βερολίνου, τυχὼν τοῦ βράβειου Klinger· ὁ Κάρολ Moser, ὁ Joseph Uhl, ὁ Wohlfeld, ὁ Eckener, Greve καὶ ἄλλοι.

*

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὴν 14 Νοεμβρίου ἀνοίγει Παναγιώτιος ἐκθέσις ἔργων Ἑλληνικῆς τέχνης. Ἐπίτροπος τῆς ἐκθέσεως ἐν Ἀθήναις ὄρισθη ὁ κ. Π. Ζαφειρακόπουλος.

*

Τὸ Conservatine τῶν Παρισίων ἰδέσθη τὴν ἐν τῷ Ὠδεῖῳ Ἀθηνῶν καθηγήτριαν τῆς φωνητικῆς μουσικῆς δεσποινίδα Σμαράγδαν Γεννάδη ὡς ἀκροάτριαν ἐν τῇ τάξει τοῦ καθηγητοῦ Ἰσοροδόν. Ἡ τιμὴ εἶνε ἐξαιρετικὴ καὶ διότι ἐγένετο δεκτὴ ἀνευ πληρωμῆς, ἐξ ἐκτιμῆσεως πρὸς τὴν πλοσίαν φωνὴν τῆς.

*

Ἡ «Σκάλα» τοῦ Μίλγμου ἐφέτος θὰ ἀρχίσῃ μὲ τὸ παλαιὸν μελόδραμα τοῦ Βέρδη «Σίμων Μπουκάνεργα», τὸ ὁποῖον ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν δεσφαίχθη εἰς τὴν «Σκάλαν». Θὰ ἀναβιβασθῇ μετὰ μεγάλης ἐπιμελείας.

*

Μεταξὺ τῶν καλλιτεχνικῶν κύκλων διετυπώθη ὑπὸ τινῶν καλλιτεχνῶν, ὧν ἡγρεῖται ὁ γλύπτῃς κ. Θ. Θωμόπουλος, ἡ γνώμη ὅπως μὴ μετάσχη ἡ Ἑλλάς τῆς Καλλιτεχνικῆς Ἐκθέσεως τῆς Ρώμης, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἔργα παλαιὰ—τὰ ὅποια εἶνε τὰ καλλίτερα τῆς Ἑλλην. παραγωγῆς—θὰ θεωρηθοῦν ὡς ὀπισθοδρομικά, νεώτερα δὲ νέαν ζωγράφων δὲν ὑπάρχουν ἀξία νὰ φηγουράρουν εἰς μίαν διεθνή ἐκθέσιν τῆς σημοσίας, ἣν θὰ ἔχη ἡ ἐν Ρώμῃ.

*

Ὁ Ριχάρδος Στράους διαπραγματεύεται ἤδη τὰ τῆς ἀναβιβάσεως τοῦ νέου του ἔργου ὁ «Ἰμπότης τῶν Ρόδων» εἰς τὰ θεάτρα τῆς Ἀύλης ἐν Μονάχῳ καὶ ἐν Δρέσδῃ. Τὸ περιεργον ὅμως εἶνε, ὅτι καὶ εἰς τὰ δύο ταῦτα θεάτρα ἔθηκεν ὡς ὅσον παραχωρήσεως τοῦ νέου του ἔργου, ὅπως ἐπὶ δεκαετίαν παίζωνται τὰ δύο προγενέστερα ἔργα του «Σαλώμη» καὶ «Ἠλέκτρα», τοῦλάχιστον τετρακίς κατ' ἔτος.

Αἱ Γερμανικαὶ ἐφημερίδες ἀνέγραψαν κατ' ἀρχὰς ὅτι ὁ Στράους εἶχεν ὑποχωρήσει εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, χαρακτηρισθείσης τῆς ἀξιώσεώς του ὡς ἀπαραέκτου παρὰ τῶν δύο εἰρημένων θεάτρων.

Ἀλλὰ δι' ἐπιστολῆς του δημοσιευθείσης εἰς τὴν «Βερολίνιον Ἡμερησίαν» ὁ συνθέτης ἐπιμένει εἰς τὸν ῥηθέντα ὅρον, χαρακτηρίζων τὰς ἀξιώσεις του ὡς μίαν ἀναγκαίαν διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν ὑποστήριξιν τῶν δύο πρώτων ἔργων του.

*

Εἰς τὸ Λονδίνον εἶχε παρατηρηθῆ ἀπὸ καιροῦ μία ἔλλειψις. Ἀν ἐπῆρχε θεάτρον μικρὸν καὶ πρωσιωμένον διὰ τὸν πολὺ ἐκλεκτὸν κόσμον, ὅπως ὑφίστανται ἀπὸ ἐτῶν δύο τοιαῦτα θεάτρα ἐν Βερολίνῳ καὶ ἐν εἰς τοὺς Παρισίους.

Ἐσχάτως μία ἠθοποιὸς μεγίστης μορφώσεως καὶ ὀνομαστὴ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς εἰς τὰ κλασικὰ ἔργα, ἡ μὲς Γερτρούδη Κίγκστων, ἔκτισε δι' ἐξόδων τῆς ἐν τοιοῦτον μικρὸν θέατρον κομψότατον, εἶδος Βαγνερικὸν ναοῦ τοῦ Μπαῦρόντ ἄλλ' ἐν μικρογραφίᾳ.

Ὡς πρώτη παράστασις ἐδόθη ἡ «Λυσιστράτη» τοῦ Ἀριστοφάνους. Εἰς αὐτὴν παρήσαν ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας κ. Ἀσκουῖθ, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀντιπολιτεύσεως κ. Μπάλφουρ καὶ ὅλη ἡ Λονδίνιος ἀριστοκρατία. Ἡ ἀθυρόστομος καὶ πλήρης Ἀττικὸν ἄλατος σάτυρα τοῦ Ἀριστοφάνους ἔκαμε νὰ ἐρευθεριάσωσι πολλοὶ ἐκ τῶν παρισταμένων κυριῶν καὶ πολλοὺς ἐκ τῶν κυριῶν νὰ μορφάσουν, διότι ἡ αἰσθητικὴ καὶ ἡ ἠθικὴ τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος δὲν συμβιβάζεται εὐκόλως πρὸς τὸ Ἀριστοφάνειον πνεῦμα.

Εἰς ἐπιμετρον ἡ λογοκρισία ἐπέβαλε πρόστιμον εἰς τὴν μὲς Κίγκστων, τῆς ὅποιας τοιοιτοτρόπως ἡ ἀπαρχὴ δὲν ὑπῆρξεν εὐτυχῆς.

*

Ὁ Βενιαμίν Ραμπιὲ καὶ ὁ Αἰμίλιος Ἐρμπὲλ ἔγραψαν ἐν συνεργασίᾳ μίαν ἐξωφρενικὴν φάρσαν διὰ τὸ Γαλλικὸν θέατρον. ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ Μέγαρον τῶν Παραδόξων». Ἡ πρωτοτυπωτάτη αὐτῆ φάρσα κρίνεται εὐφρενικῆ, πρὸ πάντων δὲ ὡς προκαλοῦσα γέλωτα ἡμρικῶν ὅσον καμμία ἄλλη ἐκ τῶν ἡδὴ γνωστῶν.

Ὁ βαρῶνος Φαϊζανδερὲ κατασπαταλήσας τὴν περιουσίαν του, δὲν πληρώνει πλέον τοὺς ὑπηρετάς του, οἱ ὅποιοι ἀπεργοῦν κατὰ τρόπον πρωτότυπον.

Μεταμφιέζονται, κλείνον εἰς τὸ πιάνο μίαν γάταν

καί εξαπολύουν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν ἕνα ποικίλον. Χύνουν πιπέρι ἐπὶ τῶν ταπήτων διὰ νὰ πιταρίζωνται οἱ προσκεκλημένοι καὶ οὕτω καθ' ἕξης.

Ἔπειτα κατόπιν ὁ γάμος τῆς Ἀρμανδίνης Φαιζαν-δερού. Εἰς τὸν ἰσμὸν τῶν εὐγενῶν προσκεκλημένων ἀναμυγνύονται καὶ ἀλλῆται, οἱ ὅποιοι συμμετέχουν τοῦ γεύματος. Ὁ σύζυγος κομίζεται κεκρυμμένος ἐντὸς τῶν ὀπισθίων ποδῶν ἐνός τεραστίου ἐλέφαντος ἐκ χαρτολίου τὸν ὅποιον ἀπάγει εἰς τὰ ὕψη ἐν ἀερόστατον.

Ἡ τελευταία πράξις διεξάγεται ἔμπροσθεν τῆς ἐπαύ-λεως τοῦ βαρῶνου. Εἰς τὶς βιαιὰς κινήσεις ἐνός ἡθο-ποιοῦ ἢ πρόσους τοῦ μεγάλου καταρρέει καὶ φαίνεται τὸ ἑσωτερικόν του. Εἰς τὸ ἰσόγειον διακρίνεται ἡ γρη-ραῖα βαρῶνη λαμβάνουσα τὸ λουτρόν της, εἰς δὲ τὸ πρῶτον πάτωμα ἡ θυγάτηρ της εἰς τὰς ἀγκάλας ἐνός ἐνωμοτόρχου.

*

Ὁ Γάλλος Ἀκαδημαϊκὸς Μαυρίκιος Μπαρρὲς συγ-γραφὸς τοῦ «Ταξιδίου εἰς Σπάρτην», ἀναφέρει μίαν συνέκτινεν τὴν ὅποian ἔλαβε μετὰ τοῦ Ζὰν Μωρεὰς κατὰ τὰς τελευταίας του ἡμέρας.

Ὁ Μωρεὰς ἀνέμενε ἀνυπομῶνος τὴν συνέκτινεν ταύτην. Εἶχε μάλιστα διατάξῃ νὰ τὸν ἀφήσουν μόνον μετὰ τοῦ φίλου του.

Ὅταν εἰσῆλθεν ὁ Μπαρρὲς εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ἀσθε-νοῦς, ὁ Μωρεὰς διέταξε τὴν ὑπηρετήριαν νὰ τοῦ πλύνῃ τὸ πρόσωπον καὶ νὰ τοῦ καθαρῶσιν τοὺς ὀφθαλμούς. Ἔπειτα δὲ στραφεὶς πρὸς τὸν Μπαρρὲς τῷ εἶπε: «Λέγε μου, μίλησέ μου δι' ὅ,τι δήποτε περὶ φιλολογίας».

Ὁ Μπαρρὲς τοῦ ἀνέφερε τότε δι, ἐνῶ ὁ ἴδιος ἐκείτω κληήρης, τὸ τελευταῖόν του ἔργον «Περὶπέτεια τῆς Ζωῆς καὶ τῶν Βιβλίων», ἔργοντο ἀντικείμενον ζωηρῶν καὶ εὐνοϊκῶν συζητήσεων παρὰ τοῖς φιλολόγοις.

— Πιστεύω, ἀπήντησεν ὁ Μωρεὰς, δι, τὰ σοῦ ἀρεσθὴ τὸ βιβλίον τοῦ. Μετεχειρίσθη τὸν τόνον τῆς συνδια-λέξεως καὶ συνομιλιῶν ἐν τοῖς σαλονίοις. Ὁ Φλωμπῆρ καὶ οἱ ἄλλοι ἦσαν ἄνδρες μὲ πνεῦμα καὶ τάλαντον, ἀλλὰ δὲν ἐπελαμβάνον τῆς ἐξετάσεως καὶ τοῦ ἐλαχίστου πράγματος... Ὁ δὲ τῆς εἰς περὶ τῆς κ. Δὲ Λαφαριῆτ, λήγῃ ἀρκετὰ τὰ χαρακτηριστικά. Ἄ! Βέβαια. Κατέχει τὴν πρῶτην σελίδα τοῦ βιβλίου... Ὁ Λασσὲρ, ὁ Πέτρος Λασ-σὲρ, μὲ ἀγαπᾷ πολὺ. Ἐγραψε μάλιστα ἐν καλὸν δι' ἐμὲ ἄρθρον, ἀλλὰ παρατηρῶ δι, χωρὶς νὰ τὸ εἶπῃ, τὸν ἑσκαθάλλω. Ὁμιλεῖ πάντοτε μετὰ σοβαροῦ τόνου. Τὶ σημαίνει «κλασσικοὶ καὶ ρομαντικοί». Ἄ! Αὐτὰ εἶναι ἀνοη-σῖαι. Αὐποθῆμαι δὲ διότι δὲν ἔχω τὴν ὑγείαν μου νὰ σοῦ ἐξηγήσω αὐτὰ τὰ πράγματα... Ὁμιλῆτε κατόπιν περὶ τῶν Ἑλλήνων, περὶ τοῦ Σαταβριάνδου...

Ἐπειδὴ ὁ Μωρεὰς ἐφοβήτο γήπως κούρα-σθῆ ὀμιλῶν.—«Ὁχι, εἶπεν ὁ Μωρεὰς, νῆρωρίζεις κα-λῶς δι, οὐδέποτε ἐφοβήθη τὸν θάνατον».

—Ὁχι, μὴ ὀμιλῆς τοιοντοτρόπως, τοῦ προσέθηκεν ὁ Μπαρρὲς, ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἀναρρώσῃς, θὰ ἐξέλθῃς, θὰ ἐπανίρῃς τὴν ἰσχύϊν, θὰ ἀνακτῆς τῆς τελείως τὴν ὑγείαν σου.» Εἰς ταῦτα ὁ Μωρεὰς ἀπήντησε μετὰ τινος ἀπογοητεύσεως.

— Νὰ ξαναζήσω! Νὰ ἐπαναρθῶ τὰς ἀνοησίας τῆς ζωῆς!...

— Καὶ ἐν τούτοις, ἀπήντησεν ὁ Μπαρρὲς, εἶναι πολὺ καλὸ πρῶγμα νὰ εἶναι τίς ὁ μεγαλύτερος ζῶν ποιητῆς τῆς γαλλικῆς γλώσσης.

— Ναί! πρῶγματι, εὐδίσκομαι εἰς εὐάρεστον καὶ ζη-λευτήν θέϊν μετὰ τῶν ποιητῶν, ἀλλ' ἀκριβῶς διὰ τοῦτο πρέπει ὅσον τὸ δυνατὸν γρηγορώτερον νὰ ἀπο-θάνω, εἶπεν ὁ Μωρεὰς.

— Ὁχι, δι, πρέπει νὰ ζήσῃς τοῦλάχιστον εἰκοσιν ἀκόμη ἔτη διὰ νὰ εὐχαριστήσῃς ἀγαπητέ μου Μωρεὰς, βλέπων τὸν ἑαυτὸν σου ἐκτιμώμενον ὑπὸ πάντων, μ-κρῶν καὶ μεγάλων.

Τοὺς λόγους τούτους εἶπεν ὁ Μπαρρὲς διὰ νὰ ἐνθαρ-ρῶνῃ τὸν μέγαν ποιητῆν, ἀλλ' ὁ Μωρεὰς ἐκινήθη ὀλί-

γον τῆς θέσεώς του, ἐμειδίασε καὶ ἔρριπεν ἐπὶ τοῦ Μπαρρὲς βλέμμα φιλικὸν καὶ συμπαθές, ἐν τῷ ὀποίῳ ὄμως ἠδύνατό τις κάλλιστα νὰ ἀναγνώσῃ τι διεννοεῖτο: δὲν ἐπεθύμει πλέον νὰ ζῇ!...

Πέντε ἡμέραι ἐπέερασεν ἔκτοτε.

Ὁ Μωρεὰς ἀπέθανε, τὸ δὲ ἄνθος τῆς γαλλικῆς πρω-τενοῦσης ἠκολούθησε μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ τὸ σκή-νός του μέχρι τῆς τελευταίας του κατοικίας....

*

Τὸ περίφημον μνημεῖον τοῦ Χάϊνε ὄπερ ὑπῆρχεν ἐν τῷ Ἀχιλλεῖῳ τῆς Κερκύρας ἐστήθη ἐπὶ ἐξώστον με-γάλου καφερείου ἰδρυθέντος ἐν Ἀμβούργῳ, ὄπερ εἶναι τὸ μέγιστον καφερείον τῆς Νοτίου Γερμανίας, ἀνηγέρθη δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ σχεδίου τοῦ καθηγητοῦ Πάσιλ.

*

Εἰς Παρισίους ζητοῦν νὰ ἀνακαλύψουν μίαν εἰκόνα τοῦ Βίκτωρος Οὐγκῶ εἰς τὴν στάσιν τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ.

Ὁ ζωγράφος Λουδοβίκος Μπουλανζῆ, πτενὸς τοῦ ποιητοῦ φίλος, εἶχεν ἀναλάβει νὰ κάμῃ μίαν εἰκόνα τοῦ Ἐσταυρωμένου διὰ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Παύλου ἐν Παρισίοις. Ὁ Βίκτωρ Οὐγκῶ εὐχράζεν εἰς τὸ ἐργαστή-ριον τοῦ ζωγράφου, ὄστις τὸν παρεκάλεσε νὰ πεζάρῃ διὰ τὸ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ. Ἡ εἰκὼν ἐτελείωσε καὶ ἐτοποθετήθη εἰς τὸν ναὸν, οἱ δὲ πιστοὶ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἰησοῦ ἀνεγγώριζον τὰ χαρακτηριστικά τοῦ μεγάλου ποιητοῦ. Ὑστερον ἀπὸ ἀρκετὰ ἔτη αἱ θυγατέρες τοῦ ποιητοῦ μετέβαινον εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐβλεπον τὸ εἰκόνημα. Εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς αὐτοκρατορίας ἡ εἰκὼν τοῦ Λουδοβίκου Μπουλανζῆ ἀφῆρέθη ἐκ τοῦ ναοῦ, ἔκ-τοτε δὲ ἀγνοεῖται ἡ τύχη της. Σήμερον πολλοὶ ἤρχισαν νὰ ἐρωτοῦν τι ἀπέγινε.

Πράγματι εἶναι κειμήλιον οὐχὶ τυχαῖον εἰκὼν Ἐ-σταυρωμένου διὰ τὴν ὅποian ὡς μὸδελο ἐχρησίμευσεν ὁ Βίκτωρ Οὐγκῶ.

*

Ἐν τῇ αἰθοῦσῃ τοῦ Ὀδείου Ἀθηνῶν ἀνεγνώσθη τῇ 10 Ὀκτωβρίου ὑπὸ τοῦ εισηγητοῦ κ. Δ. Κακλαμάνου ἡ Ἐκθεσις τῆς Κριτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἀβερῳφείου δραματικοῦ διαγωνισματος. Ὁ κ. Κακλαμάνος ὀμιλῆ-σεν συντόμως περὶ τοῦ καταρτισμοῦ τῶν ὄμων τοῦ δια-γωνισμοῦ, αἰτιολογήσας αὐτοὺς, περὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ δια-γωνισμοῦ, περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἔκρινεν ἡ ἐπι-τροπὴ καὶ τέλος ἔκαμε τὴν ἀνάγνωσιν ἐνός ἐκάστου ἐκ τῶν συμμετασχόντων τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ κριθέντων ἔργων, τὰ ὅποια ἦσαν τὰ ἑξῆς.

1) «Ὁ ἄνθρωπός μας» τοῦ κ. Παντ. Χόρν. 2) «Εὐῖα, Μαρία, Ἐλένη Σαλώμη» τοῦ κ. Μ. Ἰωσήφ, 3) «Ἡ Φιλῶρεσκος» τοῦ Ἰδίου συγγραφέως 4) «Ὁ Βα-σιληῆς Ἀνήλιας» τοῦ κ. Ι. Πολέμη 5) Ἡ «Λοίττα» τοῦ κ. Β. Κολοκοτρώνη, 6) «Τὸ γέλιο τῆς Τζένης» τῆς δεσποινίδος Εὐγ. Ζωγράφου, 7) «Οἱ Σκλάβοι» τοῦ κ. Σπ. Νικολοπούλου, 8) «Διὰ τὸ χρέμα» τοῦ κ. Ι. Δεληκατερίνη, 9) «Τὸ Ἐσθρῶμα» τῆς κυρίας Εἰρήνης Δημητρακοπούλου, 10) «Αἱ Ἀμαρτίαι Γονέων» τοῦ κ. Τ. Σταθοπούλου, 11) «Οἱ ἀπόκληροι» τοῦ κ. Μακοῦ, 12) τὸ «Υπεράνω τῆς Κόσμου τούτου» τοῦ κ. Γ. Βώ-κων, 13) «Ἡ Πενταγιάττισσα» τῶν κ. κ. Σταθοπού-λου καὶ Κυριακοῦ, 14) «Ἡ Ἀγγέλω» τοῦ κ. Μαρ-σέλλου καὶ 15) ὁ «Ἐένος» τοῦ κ. Ν. Ποριώτη.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἔκρινεν δι, δὲν ἠδύνατο εἰσαυτεῖδῆ-τως ν' ἀπονεύμῃ τὸ γέρος εἰς τι τῶν παρασταθέντων ἔργων, ἠδύνατο ὄμως νὰ ἐκλέξῃ τινὰ ἐξ αὐτῶν, διὰ νὰ ἐνθαρρῶνῃ τοὺς συγγραφεῖς των καὶ δι' ὅ,τι ἔγραψαν, ἀλλὰ καὶ δι' ὅ,τι—κυρίως δι' αὐτὸ—ἐκπέμψῃ δι, τὰ γράφων εἰς τὸ μέλλον. Οὕτως ἐνόμισεν, δι, ἔπρεπεν ἐκ τῶν παρασταθέντων ἔργων νὰ διακρίνῃ τὸν «Βασι-ληῆν Ἀνήλιας» τοῦ κ. Πολέμη, τὴν «Φιλῶρεσκον» τοῦ κ. Ἰωσήφ, τοὺς «Σκλάβους» τοῦ κ. Νικολοπούλου καὶ τὰς «Ἀμαρτίαις Γονέων» τοῦ κ. Σταθοπούλου διὸ

καὶ κατένειμεν ἐξ ἴσου, τὸ εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῆς ποσὸν τῶν διτχιλίων δραχμῶν, ἤτοι ἀνὰ 500 δραχ. εἰς ἕκαστον.

*
Ἐπιπροσθέτως τὸ ἐκ 500 δραχμῶν ποσὸν, τὸ προωρισμένον πρὸς ἐκτύπωσιν τοῦ τυχόν βραβευθησομένου ἔργου, ἐδόθη εἰς τὸν κ. Πολέμη πρὸς ἐκτύπωσιν τοῦ «Βασιλῆα Ἀνήλιαου», τοῦ ἔργου τὸ ὅποσον εἶναι καὶ τὸ μέλλον νὰ κερδίσῃ περισσότερο ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν, εἶναι δὲ μᾶλλον ἄξιον νὰ ἴδῃ τὸ φῶς καὶ ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ βιβλίου.

*
Συνήλθον ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ κ. Σκουλούδη αἱ δύο ἐπιτροπαὶ ἢ διαχειριστικὴ τοῦ Πολυτεχνείου καὶ ἡ ἐπιτροπὴ πρὸς ἴδρυσιν τῆς Πινακοθήκης, ἐδιχογράμωσαν δὲ ὡς πρὸς τὴν διάθεσιν τῶν χρημάτων τοῦ Ἀβρωφείου κληροδοτήματος. Τινὲς ἐγνωμοδότησαν ὅπως μὴ γίνῃ ἡ πρὸς ἀνέγερσιν ἴδιου κτιρίου τῆς Πινακοθήκης δαπάνη, ἀλλὰ νὰ ἐγκατασταθῇ αὐτὴ εἰς τὴν ἄνω ὄροφὴν τοῦ Πολυτεχνείου· ἀλλ' ἡ πλειοψηφία ἀπεφάνθη ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως εἰκοδομῆς. Αὕτη θὰ στοιχίσῃ 250 000 αἰτινες πιθανὸν νὰ φθάσουν τὰς 300,000, θὰ συναφθῇ δὲ δάνειον ἐξυπηρετούμενον τοκοχρεωτικῶς ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Ἀβρωφείου κληροδοτήματος.

*
Ἡ ἔναρξις τῶν συναυλιῶν τῆς ἐφετεινῆς περιόδου ἤρξατο διὰ τῆς ἐκλεκτῆς συνεργασίας τῶν ἐν τῷ Ὁδείου Ἀθηνῶν διακεκρυμμένων καθηγητῶν τοῦ τετραχόρδου κ.κ. Μπουσινιτοῦ καὶ Σουλτσε. Ἐξειέλεσαν θαυμασίως τὴν συνάταν εἰς sol mineur, τοῦ Handel. τὸ κονσέρτο εἰς ré mineur τοῦ Bach καὶ τὴν μερσάταν τοῦ Sinding.

*
Ὁ «Σύνδεσμος τῶν συντακτῶν Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων» μετατρέπεται εἰς «Ἐταιρίαν γραμμάτων». Τὰ κυριώτερα τῶν μελῶν αὐτοῦ θὰ παραμείνωσι, θὰ ἐκλεγῶσι δὲ οἱ γνωστότεροι τῶν λογίων, ἐν ὧν 50. Συμπληρουμένον τοῦ ἀριθμοῦ τούτου, δὲν θὰ εἶνε δυνατόν νὰ γίνῃ τις μέλος ἢ κενουμένης θέσεως. Ἐντυκτῆριον τῆς Ἐταιρίας ταύτης, ἣτις θὰ διοργανώσῃ διαλέξεις καὶ ἐορτὰς, παραμένει ἡ αἴθουσα τῶν Συντακτῶν.

*
Ἡ διεύθυνσις τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν ἀπεφάσισε ὅπως ἰδρῦσῃ ἐφέτος τμημα κωμειδουλίου, πρὸς ἐξάσκησιν τῶν μαθητῶν. Πρὸς τοῦτο θὰ διδασθῇ μία ὀπερέττα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ δραματολογίου, ὅπως παρασταθῇ κατὰ τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους. Ἐνκατεῖον θὰ ἴητο ἂν ἐγίνετο μετάφρασις Ἑλληνικῆ τοῦ κειμένου. Τὸ ἐπιχειρήμα δὲν εἶνε καθόλου δύσκολον.

*
Τῇ 10—12 Ὀκτωβρίου ἐωρτάσθη ἡ ἑκατονταετηρὶς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου. Οἱ ἀντιπρόσωποι Πανεπιστημίων καὶ Ἀκαδημιῶν ἀνῆρχοντο εἰς 300, διηγήθησαν δὲ εἰς ὀμάδας. Ἡ Ἑλλάς ἠξιώθη ἰδίας ὀμάδος καίτοι εἶς ἦτο ὁ ἀντιπρόσωπος, ὁ κ. Λάμπρος, ὅστις καὶ ὠμίλησε Γερμανιστῶς, ἐξαιρετικῶς, τιμῆς ἐνεκεν, μετὰ τῶν ταχθέντων 9 ἄλλων ῥητόρων.

*
Διωρίσθη καθηγητὴς τῆς ἐλαιογραφίας ἐν τῇ σχολῇ τῶν Καλῶν Τεχνῶν ὁ κ. Γ. Ροϊλὸς ἀντὶ τοῦ κ. Γ. Ἰακωβίδου, διορισθησομένου εἰς ἄλλο μάθημα. Ὁ διορισμὸς εἶνε Μαν ἐπιτυχῆς, διότι καὶ ἄλλοτε ὁ κ. Ροϊλὸς ὡς καθηγητὴς τῆς σῦντης σχολῆς εἶχε διακριθῆ διὰ τὴν καρποφόρον διδασκαλίαν.

*
Ἐν Βερολίνῳ διοργανώθη ἐκθεσις ἔργων τῆς Γαλλικῆς τέχνης τοῦ 17^{ου} αἰῶνος.

Εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν ἐκθεσιν τῶν Βρυξελλῶν δὲν ὑπῆρξαν ἱκανοποιητικαὶ αἱ πωλήσεις. Ἐπωλήθησαν 15 ἔργα Βέλγων, 19 Ὀλλανδῶν, 12 Γάλλων καὶ 3 ἄλλων χωρῶν, ἐπὶ 2,500 ἐκτεθέντων πινακῶν.

*
Ὁ κ. Σπανδωνῆς εἰς δύο διαλέξεις ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν Συντακτῶν ὠμίλησε περὶ τῆς ἱστορίας τῶν Βενετῶν καὶ τῆς σχέσεως αὐτῶν πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ὡς καὶ περὶ τῆς Βενετικῆς τέχνης καὶ ἰδίως περὶ Τιτοσιανῶν, Βερονέζε καὶ Τιντορέττου.

*
Ἐν Σμύρῃ ὁ ἐκεῖ διαμείνων ζωγράφος κ. Ἰθακήσιος διοργάνωσεν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ του ἐκθεσιν τῶν ἔργων του, ἀνερχομένων εἰς 25. Κρίνονται ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ἐφημερίδων τὰ ἔργα του ὡς ἔχοντα αἰσθημα λεπτὸν καὶ εὐγενὲς καὶ συγχρόνως ἀλήθειαν. Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἐπαινοῦνται ἡ «Γρατα καθαρίζουσα χόρτα», μία σπουδὴ παιδός—τὸ καλλιτερον ὄλον—μία ἀποφῆς τοῦ Γκιόζ τεπέ, καὶ τὸ «Ἀκρογιάλι» τῆς πατρίδος του Μιτυλήνης. Ὁ κ. Ἰθακήσιος ἰδιαίτερος ἀσχολεῖται εἰς τὴν τοπιογραφίαν.

*
Ἡ διεύθυνσις τοῦ ἐν Λευρίᾳ ἐκδομένου Παγκοσμίου Καλλιτεχνικοῦ Λεξικοῦ ἀνέθηκεν εἰς τοὺς κ. κ. Καραβίαν καὶ Χατζόπουλον τὴν συλλογὴν βιογραφικῶν σημειώσεων περὶ τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν τοῦ 17^{ου} καὶ 18^{ου} παρόντος αἰῶνος (ζωγράφων γλυπτῶν, ἀρχιτεκτόνων καὶ χαρκατῶν.)

*
ὑπὸ ἐπτάδο; νέων ποιητῶν καὶ λογογράφων συνέστη «Λογοτεχνικὸς σύνδεσμος» τοῦ ὁποίου σκοπὸς εἶνε κατὰ τὴν προκήρυξιν «ἡ ἐνίσχυσις τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους μὲ τὴν ὑποστήριξιν πάσης ἐργασίας ἀναγομένης εἰς τὸν κύκλον τοῦτον. Ὁ σύνδεσμος θὰ ἐπιδιώξῃ τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ σήμερον ἐπικρατοῦν εἰς τὰ γράμματα γνωστὸν καθεστῶς».

Ἀπὸ τὸ νεφελοῦδες καὶ κακουντεταγμένον αὐτὸ πρόγραμμα πολὺ ὀλίγας ἐλπίδας εὐδοκίμησεως συνάγει ὁ ἀναγνώστης. Οἱ ἰδρυταί, ὅστινες εἶνε καὶ τὰ μοναδικὰ μέλη τοῦ ἀνορθωτικοῦ (;) αὐτοῦ συνδέσμου δὲν θέτουσαν κανένα φραγμὸν ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν (Δόξα σοι ὁ Θεός), ὅστις δὲ ἐξ αὐτῶν θὰ παρουσιασθῇ μὲ δημοσίευσμα ὑπαγόμενον εἰς τὸ εἶδος τῆς βιομηχανικῆς φιλολογίας θὰ ἀποβάλλεται τοῦ Συνδέσμου. Γένοιτο!

*
Νέον βιβλίον περὶ τοῦ Rops—μετὰ τὰς προηγηθείσας μελέτας περὶ αὐτοῦ τῶν Huijsmans, Beraldi, Demolde, Ramiro, Kahn, Lemonnier—ἐξεδόθη, ὑπὸ τοῦ Ottokar Mascha, ἐν Βιέννῃ. Πολλὰ ἔργα τοῦ Rops δημοσιεύονται ἐν ἡλιοχαρκατικῇ εἰς τὸν τόμον.

Οἱ Ἴταλοι Μελλοντισταί, μετὰ τὴν Πόλιν καὶ τὴν Ζωγραφικὴν, ἐπελήφθησαν καὶ τῆς Μουσικῆς. Ἐγνωσθὲν καὶ αὐτὴν νὰ τὴν μεταβάλλουν ἄρθρον. Καὶ ἀρχηγὸς τῆς ἐπαναστάσεως ἀεφάνη ὁ ἐν Ρώμῃ μουσοργὸς Μπαλλίλα-Πραβέλλα μὲ τὸ «Μανιφέστο τῶν Μελλοντιστῶν μουσοργῶν», ὁ συνθέτης τοῦ βραβευμένου μελοδράματος «Σίνα ντ' Βαρόν». Ἐν τῇ ἐκκλήσει του πρὸς τοὺς νέους μουσικοὺς ἀναφέρει ὁ Μπαλλίλα τὴν ὀλεσθρίαν ἐπίδρασιν ἣν ἔχει ἐπὶ τῆς σημερινῆς Ἰταλικῆς μουσικῆς παραγωγῆς ἡ ξενικὴ ἐπίδρασις καὶ ἡ δουλικὴ μίμησις τῶν διανοητικῶν ἐκ τῶν συνθετῶν.

Ὁ κ. Μπαλλίλα κηρύττει διὰ τοῦτο πταυροφροσιν κατὰ τῆς μίμησεως καὶ ὑπὲρ τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ὑψηλῶν μουσικῶν ἰδανικῶν. Ἐπειδὴ ὁμως πάντα ταῦτα εἶνε κἄπως ἀερολογικὰ, ὁ ἀρχεπαναστάτης αὐτὸς ἐντοπίζει τὸ ζήτημά του εἰς ὠρισμένην Ἰταλικὴν παραγωγὴν καὶ κατακεραυνώνει πολλοὺς ἐκ τῶν σημερινῶν μου-

σοργῶν», φαινόμενος ἐπιεικῆς μόνον πρὸς τὸν Μακάνι.

Καὶ ἐνθουσιαζόμενος, ἐφ' ὅσον προχωρεῖ, ἐπαγίγεται κατὰ τῶν μουσικῶν κανόνων καὶ δογμάτων, ἐπιτίθεται κατὰ τῶν Ὁδελῶν ἐν γένει καὶ τῆς διδασκαλίας καὶ ὑψώνει τὴν σημαίαν τῆς ἀπολύτου μουσικῆς ἀναρχίας.

Συμβουλεύει τοὺς νέους, οἱ ὅποιοι ἔχουν τὸ μουσικὸν δαιμόνιον, νὰ λιποτακτῆσιν ἀπὸ τὰς Μουσικὰς Σχολὰς καὶ τὰ Ὁδεῖα καὶ νὰ θεωρήσιν τὴν ἐλευθέραν μελέτην ὡς τὸ μόνον μέσον τῆς μουσικῆς ἀναγεννήσεως.

«Πολεμήσατε—λέγει ὁ κ. Μπαλίλλα—μετ' εὐσταθοῦς περιφρονήσεως τοὺς ἀμαθεστάτους καὶ ὀλεθρῶς ἀναισθητοῦς κριτικούς, καὶ ἀπελευθερώσατε τὸ κοινὸν ἀπὸ τῆν τυραννίαν τῆς κριτικῆς τῶν!»

«Ἀπέχετε πρὸς τοὺς μουσικοὺς διαγωνισμοὺς διεξαγομένον μὲ κλειστάς ὡς θύρας καὶ ἄνοιξι μὲ κριταὶ εἰνε ἀνθρώποι ἀνίκανοι, στενοκέφαλοι καὶ ραολλί!»

★

Εἰς τὸ τελευταῖον Κοσέρετ-Λαμουρὲ τῶν Παρισίων ἔλαβε μέρος ἡ δεσποινὶς Καλογεροπούλου. Ἐτραγουδῆσε μὲ πολὺ αἰθρημα καὶ μὲ μεγάλην τέχνην τὴν «Θεοδώραν» τοῦ Χαϊνδελ, τὸ «Inquesta tomba» τοῦ Μπετόβεν καὶ τὸ «Doppelgaeuger» τοῦ Σοῦμπεργ. Ἡ δεσποινὶς Καλογεροπούλου χάριν συντομίας γράφεται εἰς τὰ προγράμματα Melle Calò.

★

Ὁ Ρικίνας, μετὰ τρεῖς αἰῶνας, καθίσταται πάλιν τὸ ζήτημα τῆς ἡμέρας. Τὴν γαλήνην τῆς δόξης του ἤλθε νὰ διαταράξῃ ὁ κ. Ρενὲ Φωσοῦά, ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Μπετόβεν», δραματικοῦ ἔργου ἀναβιβροσθέντος πέρουσι εἰς τὸ «Ὁδεῖον».

Εἰς ἐν ἀπὸ τὰ φιλολογικὰ Σάββατα τοῦ αὐτοῦ θεάτρον, προτοῦ ἀρχίσῃ ἡ παράστασις τῆς «Ἰφιγενείας ἐν Αἰδίδι» τοῦ Ραιίνα, ὁ κ. Ρενὲ Φωσοῦά εἰς εἰσαγωγικὴν διάλεξιν ἔφαλε τὸν ἀναβαλλόμενον τοῦ μεγάλου τραγικοῦ τῆς Γαλλίας.

Τὸ κοινὸν ἐθοροβήθη, ὁ τύπος διεμαρτυρήθη. Παρ' ὅλα ταῦτα ὅμως, δεῖν ἐπρόκειτο νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ «Ἰφιγενεία», ὁ κ. Φωσοῦά ἐπεχείρησε νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐπιθετικὴν διάλεξίν του.

Τὸ κοινὸν καὶ ἴδιον φοιτῆται τὸν ἀπεδοκίμασαν. Ἐνας ἰατρὸς ζωηρὸς ἐκλήρησε στὴν σκηνὴν ἕξω φρενῶν ἐναντίον τοῦ conférencier. Τὸ παράδειγμά του ἠκολούθησαν καὶ ἄλλοι, ἐπενέβη ἡ Ἀστυνομία, καὶ ὠδηγήθησαν περὶ τοὺς εἴκοσι εἰς τὰς φυλακάς.

★

Τὸ Ὁδεῖον Λόττερε ἤρξατο τῶν ὥραίων συναυλιῶν του μὲ πρόγραμμα ἐκτάκτως ἐκλεκτῶν καὶ ἐκκεντικῶν. Εἶχε δὲ τὸ ἐξαιρετικὸν ἢ συναυλία αὕτη διὲ ἐνεφανίσθη διὰ πρώτην φορὰν ὁ νέος καθηγητὴς τοῦ τετραχορδου κ. Hans Schäffer. Οἱ κ. κ. Μπέμμερ καὶ Σαίφερ, μετὰ τῆς κ. Λόττερε ἐπαιξαν τὸ Trio (Dumky) τοῦ Dvorak, ἡ δεσποινὶς Δυμπεροπούλου ἔφαλλε μὲ τὴν ἔκτονον φωνὴν τῆς τὴν recitative καὶ τὸ air ἐκ τοῦ «Κεφάλου καὶ Πρόκριδος» τοῦ μπαλλέτου τοῦ Gretry καὶ τὸ air τῆς «Lala Ronkh» τοῦ David, ὁ κ. Σαίφερ ἐξετέλεσε μετ' ἀκριβείας πολλῆς τὸ Concert εἰς re mineur τοῦ Vieuxtemps, τὴν Gartenmelodie τοῦ Schumann, τὴν Romance τοῦ Svendsen, ἐκτάκτως δὲ τεχνικὰ δύο Οὐγγρικοὺς χοροὺς τοῦ διδασκάλου τοῦ Joachim. Ὁ κ. Σαίφερ ἐκρίθη εὐμενέστατα ὡς ἄριστος ἐκτελεστής. Ἐὰν ὕστερὸν εἰς τι τοῦ προκατόχου του κ. Σούλτσε, εἶνε τὸ αἶσθημα καὶ ἡ γλυκύτης, διὰ τὰ ὁποῖα ἐκεῖνος διακρίεται.

★

Ὁ ἐν Πετροπόλει ἀναποκριτὴς τῶν «Ταίμς» τηλεγραφεῖ, διὲ ὁ κόμης Τολστόϊ ἐξηφανίσθη τῇ 28 Ὀκτωβρίου μετὰ τοῦ ἱατροῦ του καὶ τῆς κόρης του.

Ὁ γηραιὸς φιλόσοφος φεύγων ἀφήκε πρὸς τὴν σύζυγόν του ἐπιστολὴν ἀποχαιρετιστήριον, εἰς τὴν ὁποῖαν

τῆς λέγει, διὲ ἀποφασίσας νὰ περάσῃ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του ἐν τελείᾳ ἀπομονώσει, φεύγει, τῇ παραγγέλλει δὲ ὅπως μὴ φροντίσῃ περὶ ἀνευρέσεώς του.

Ἡ σύζυγός του δις ἀπεπειράθη ν' αὐτοκτονήσῃ ἀλλ' ἠμποδίσθη. Ὁ Τολστόϊ ἀπεσῶρθη εἰς μοναστήριον. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖθεν ἐδραπέτευσε, ὀδεύων πρὸς τὸν Καύκασον ἠοσθῆντος σοβρῶς καὶ ἐπαμάρτητος παλαιηρῶν.

Ἀπέθανεν ὁ μέγας Γερμανὸς δραματικὸς Χάουπμαν, περὶ οὗ θὰ γράψωμεν προσεχῶς.

ΘΕΑΤΡΑ

Εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον συγκεντρῶνται ἐκλεκτὸν κόσμον ἢ Ἰταλικὴ ὀπερέτα τοῦ Λομπάρδο.

Ἐρχισεν μὲ τὸν «Πρίγκηπα τοῦ Πίλσον» τὴν θεαματικωτάτην Ἀμερικανικὴν ὀπερέταν—τὴν ἀντίστοιχον τῆς Ἀγγλοκινεζικῆς «Γκῆϊσσας»—μὲ τὴν χαριτωμένην ἀλλ' ὄχι καὶ πρωτότυπον μουσικὴν τῆς. Κατὰ τὴν παράστασιν ἐθανυμάσθησαν αἱ πλουσιώταται καὶ ἀφθονώταται ἐνδυμασίαι καὶ ὁ ποικιλιώτατος σκηνηκὸς διάκοσμος. Διὰ τὰ λάβη τις ἰδέαν τοῦ βεστιαρίου τοῦ θιάσου Λομπάρδο, ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ διὲ διὰ τὸν «Πρίγκηπα Πίλσον» ὑπάρχον αἱ ἀπαιτούμεναι 318 ἐνδυμασίαι. Διὰ τὴν «Ὀρσιντέ» δὲν ἀρκούν αἱ διπλάσιαι. Καπέλλα γυναικεία ἔχει τὸ βεστιάριον 700.

Εἰς τὸν «Πρίγκηπα Πίλσον» ἐπαιξαν μὲ πολλὴν χάριν ἡ δεσποινὶς Μαλιόνι, ὁ κωμικὸς Οὐρμπάνο, παλαιὸς γνώριμος τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἡ ὡς κωμικὴ διακριομένη κυρία Καλιγγάρη.

Ἡ δεσποινὶς Κολυβά ἐνεφανίσθη ὡς πρωταγωνίστρια εἰς τὴν «Εὐθυμον Χήραν» ζωηρότατα χειροκροτηθεῖσα καὶ ἐευφημηθεῖσα. Ἡ δεσποινὶς Κολυβά ἐπαιξε μὲ πολλὴν χάριν καὶ τὸ τάλαντον τῆς φωνῆς τῆς, ἀδρὸν, ἔκτονον ἐξεδηλώθη πλούσιον καὶ ἐκφραστικόν. Ἐπίσης ἐπαιξε πολὺ καλὰ εἰς τὸν «Δοκίκα τοῦ Λουξεμβούργου» καὶ τὸ «Ὀρειῶδες βάλς». Θὰ ἠδύνατο τις ὅμως νὰ παρατηρήσῃ διὲ αἱ κινήσεις, ἰδίως τῶν χειρῶν, ἔχουν κἀποιαν μονότονον ἀκαμψίαν, τῶν ὀφθαλμῶν αἱ συστροφαὶ ὑπερβολὴν τινα καὶ οἱ μορφασιμὶ πολλὴν δόσιν φιλαρεσκίας. Ἀλλ' αὐτὰ ἀνάγονται εἰς τὴν ἠθοποιίαν καὶ εἰνε δεκτικὰ τελειοποιήσεως. Ἡ δεσπ. Κολυβά εἰς ἓνα τοιοῦτον πλήρη θιάσον, ὅσος ὁ τοῦ Λομπάρδο, εὖρε τὴν ὑμῶζουσαν θεσίαν, ἦν ἐνίσχυσαν αἱ ἐπιμαρτυρικαὶ ἐν Σύμωρην καὶ Κωνσταντινουπόλει ἐπιτυχίαι τῆς.

Εἰς τὸν «Ἐρωτα τῶν πριγκίπων» ἔφαλε μὲ πολλὴν τέχνην ὡς Ναταλία ἡ δεσποινὶς Μαργαρίτα Ἀλμάνσι, ἡ καλλιτέρα ἐκ τῶν πέντε ὑμῶζουσαν τοῦ θιάσου, ὡς καὶ εἰς τὸν «Τέττινα καὶ Μόρμηκα».

Τὴν τεχνικὴν διεύθυνσιν τοῦ θιάσου ἔχει ὁ καλλιτέχνης κ. Quiseppe Lauri, εἰς τὴν ἰκανότητα τοῦ ὁμοίου ὀφείλεται ἡ ἀπρόσκοπος λειτουργία τοῦ θιάσου καὶ ἡ ἀνάδειξις τῶν δεσποινίδων Ἀλμάνσι καὶ Μαλιόνι. Ὁ κ. Lauri, περατώσας τὰς μουσικὰς ὑποδᾶς του εἰς τὸ Ὁδεῖον τῆς Ρώμης, ἔχει μεγαλὴν θεατρικὴν πείραν, ἀποχωροῦντος δὲ προσεχῶς τοῦ κ. Λομπάρδο, θὰ ἀναλάβῃ οὗτος τὸν θιάσον ἐξ ὀλοκλήρου, ἀπὸ τοῦδὲ δὲ ἐνοικίασε τὸ θέατρον Ἀργίουτου διὰ τὴν θερινὴν περιόδον τοῦ προσεχῶς ἔτους.

Ἡ δεσποινὶς Josefina Fernau ὀνομαστὴ soubrette κληθεῖσιν ἐκ Βιέννης ἐνίσχυσε τὸν θιάσον.

Ἡ Φερνάου εἶνε δημοφιλὴς εἰς τὴν Βιέννην διὰ τὴν ἔκτακτον φωνὴν τῆς καὶ τὴν καλλονὴν τῆς. Παίζει εἰς τὸ θέατρον «An der Wien». Τον προσεχῆ μῆνα ἡ Φερνάου θὰ λάβῃ μέρος ὡς Ροτζέτα εἰς τὴν νέαν ὀμῶννον ὀπερέταν τοῦ Φάλκ.

Ἡ Φερνάου, ἐπαιξε τὸν «Πρίγκηπα τοῦ Λεξεμβούργου», τὸ «Ἀνοξιάντικο ἀεράκι», τὸ «Εὐθυμον χήραν» καὶ τὴν «Δολλαριῶδον πριγκίπισσαν». Ἐθανυμάσθη ἡ ἔξοχος καὶ τεχνικωτάτη φωνὴ τῆς, ἡ χάρις καὶ ὑποκριτικὴ δύναμις.

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ Βιενναία ὑψίφωνος Ἰωσηφίνα Φερνάου

Ὁ θίασος Λομπάρδο ἀναχωρεῖ κατὰ τὸ πρῶτον δεκάμηρον διὰ Σῦρον πιθανῶς καὶ κατόπι δι' Ἰταλίαν.

Τὴν 21 Νοεμβρίου ταυτοχρόνως, μὲ τὰς παραστάσεις τῆς Ρεζάν, θὰ ἔχωμεν τοεῖς ἐμφανίσεις τῆς περιφημοῦ Ἰσπανίδος Μαρίας Γκαλβάνου, ἣτις μετὰ τῆς Τετραζίνι θεωρεῖται ἡ μεγαλύτερα σοπράνα λειζέτρα τοῦ κόσμου. Ἡ Γκαλβάνου θὰ ᾠδῇ τὸν Ἰανουάριον εἰς τὸ «Μετροπολιτάν» τῆς Ν. Ὑόρκης. Προοτὺ ἔλθη εἰς Ἀθήνας θὰ δώσῃ τέσσαρα κονσέρτα εἰς τὸ Λονδίνον κλασικῆς μουσικῆς, κατὰ τὰ ὅποια τὸ εἰσιτήριον θὰ τιμᾶται 4 λίρας στεργίνας.

Τὸ Ἑλλ. μελόδραμα θὰ παισιώσει τὴν μεγάλην αἰτιόδον. Θὰ παίζον μαζὴ τὸν «Μαγικὸν Αὐλόν» τοῦ Μότσαρτ καὶ τὸν «Κουρέα τῆς Σεβίλλης» τοῦ Ροσσίνι. Δὲν εἶνε ἀπίθανον γὰρ δοθῆ καὶ μία παλαιὰ ὄπερα τοῦ Ροσσίνι ἐπίσης, «Ἡ Ἰταλίαν ἐν Ἀλιξέρι» ἢ «Ἡ Τραβιάτα».

Μετὰ τὴν Γκαλβάνου θὰ ἔλθῃ εἰς Ἀθήνας διὰ τέσσαρας παραστάσεις ἡ Γαλλὶς δραματικῆ ἠθοποιὸς Renée Parny, τοῦ θεάτρου τῆς Σάρρας Βερνάρ. Θὰ καλῆ τὰ κεντὰ ἀκριβῶς ἔργα τὰ ὅποια θὰ δώτῃ καὶ ἡ Ρεζάν.

Τὴν Παρνὺ θὰ διαδεχθῆ ἡ ἀλησμόνητος Τέρρεν, μὲ τὸν κωμειδουλιακὸν τῆς θίασον.

✱

Εἰς τὸ Βασιλικὸν θέατρον, ἐγκαινιάζουσα τὴν ἐφετεινὴν περίοδον, θὰ δώσῃ τέσσαρας παραστάσεις ἡ Ρεζάν μετὰ τοῦ θιάσου τῆς, ἀρχίζουσα τὴν 21 Νοεμβρίου.

Ἡ Ρεζάν καὶ πρὸ ὀκταετίας ἔδωκε θριαμβευτικὰς παραστάσεις ἐν Ἀθήναις.

Ἡ Ρεζάν θὰ ἔλθῃ ἐκ Κ)πόλεως καὶ θὰ ἀπέλθῃ κατόπι εἰς Αἴγυπτον. Θὰ παίξῃ ἐν Ἀθήναις τὰ ἑξῆς ἔργα: 1) τὴν «Κυρία δὲν μὲ μέλει» 2) τὴν «Μωρὸν παρθένον» 3) τὸν «Ἰσραήλ», τὸ ὑπέροχον ἔργον τοῦ Μπερνοτάϊν καὶ 4) τὴν «Κυρία μὲ τὰς καμβίλας» ἣν θὰ παίξῃ ἤδη κατὰ τὴν περιουσίαν τῆς, διὰ πρῶτην φορὰν, διαπλάσσα τὸν ρόλον τοῦτον κατὰ διάφορον ὅλως τρόπον τῆς Σάρρας Βερνάρ.

✱

Συνεχίζων τὰς φιλολογικὰς καὶ καλλιτεχνικὰς παραστάσεις ὁ θίασος τοῦ κ. Οἰκονόμου εἰς τὸ «Πανελλήνιον» ἔδωκε νέα ἔργα: Τὸ μονόπρακτον δράμα τοῦ Η Βαητ «ὁ Κακόμοιρος ὁ τρελλός». Τὸ ἔργον ἐφάνη πολὺ κωμωδιστικὸν εἰς κοινὸν ἀσυνείδητον εἰς ἔργα τὰ ὅποια ἔχουν νοήματα βαθύτερα τῶν ἐλαφρῶν δραμάτων μὲ τὰ ὅποια τακτικὰ τροφοδοτεῖται. Εἶνε ἀπὸ τὰ ἔργα τὰ ὅποια πρέπει πρῶτον γὰ ἀναγνωσθῆν καὶ ἔπειτα γὰ τὰ παρακολούθησιν τῆς παραστασίμου. Ὁ κ. Κοιτογιάννης, ὡς εἰτοιμηθάντος, ἔπαιξε μὲ πολλὴν ὑποκριτικὴν δύναμιν, ἔξοχος δὲ ὁ κ. Οἰκονόμου μὲ τὰς ἐντόνους μεταπτώσεις χαρακτηρίσας ἀριστοτεχνικῶς τὸν δυσκολώτατον ρόλον.

Δύο κωμωδίαί τοῦ Ρώσου Τσέχοφ, ἡ «Ἀρκουδα» καὶ ἡ «Προταίσις» ἐπαίχθησαν μὲ πολλὴν γοργότητα. Ἀμφότεραι εἶνε κωμικὰ παλγνια χαριτωμένα, ἀβίαστα, προκαλέσαντα πολλὴν θυμαρίαν.

✱

Ἡ Κυβέλη περατώσασα τὰς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ παραστάσεις τῆς, ἀπῆλθεν εἰς Καῖρον. Ἡ δις Κοιτοπούλη περατώσασα τὰς παραστάσεις τῆς εἰς Πάτρας, ἀπῆλθεν εἰς Παρίσιους ἐπιστρέφουσα δὲ θὰ κατευθυνθῆ εἰς Κων)νούπολιν, 5 κ. Φύρετ μετὰ τῆς κ. Νίκα παριστάουσα εἰς Καῖρον, ἡ Ἑλλ. ὀπερέττα εἰς Σμύρνην, ὁ κ. Βογιακόρας εἰς Κύπρον, ἡ κ. Φ. Γεωργιάδου εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἡ κ. Β. Στεφάνου εἰς Κρήτην, τὸ Ἑλλ. μελόδραμα ἐπιστρέφει προσεχῶς εἰς Ἀθήνας. Προσεχῶς ἀπέρχεται εἰς Κρήτην καὶ ὁ θίασος τοῦ κ. Οἰκονόμου.

✱

Διαδίδεται ὅτι ὁ ὑπὸ τὸν κ. Λαυράγιον Ἑλληνικὸς μελοδραματικὸς θίασος μετασχηματίζεται εἰς θ'ασον κωμειδουλίων. Λέγεται μάλιστα δι γράφονται εἰδικῶς δι' αὐτὸν καὶ δύο ὀπερέττα Ἑλληνικῆς ὑποθέσεως.

✱

Εἰς τὸ Παρισινὸν θέατρον «Ἀθήναιον» ἐπαίχθη διὰ πρῶτην φορὰν τὸ νέον ἔργον τοῦ κ. Λουδοβίκου Ἀρτὸς, ὁ «Μικρὸς Θεός».

Τὸ ἔργον τοῦτο ἔχει γραφῆ κατὰ τὸ εἶδος τῶν συγ-

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

G. Lauri

Ὁ τεχνικὸς διευθυντὴς τοῦ θιάτου Λομπάρδο

γραφέων του δεκάτου ογδόου αιώνος. Τὸ ἔργον εἶνε σύγ-
χρονον. Μία ἀξιεπαιστος χήρα, ἡ κυρία Σατπλανζάκ,
ἠπάτα τὸν συζύγον της μ' ἕνα νέον ἀξιωματικόν, τὸν κ.
Μορανοῦ.

Ὅταν ὁ σύζυγός της ἀπέθανεν, ἡ χήρα ἀπεμάκρυνε
τὸν ἐρραστήν, ὁ ὁποῖος μετέβη εἰς τὴν Ἀφρικήν. Ἡ κυ-
ρία Σατπλανζάκ ἀπεφάσισε νὰ τηρήσῃ στάσιον ἐνάρτεον
μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ γάμου τοῦ Γουζάγ, υἱοῦ τοῦ ἀπο-
θανόντος συζύγου της μετὰ τῆς πρώτης του γυναικός.

Μετὰ τέσσαρα ἔτη ὁ Γουζάγ ὀδηγεῖ πρὸ τοῦ βωμοῦ
τοῦ Ὑμεναίου τὴν Παυλίαν, ἡ δὲ κυρία Σατπλανζάκ
καλεῖ εἰς Ἀμερικήν τὸν Μορανοῦ, ὁ ὁποῖος ἔχει προα-
χθῆ ἤδη εἰς συνταγματάρχην.

Ἡ κυρία Σατπλανζάκ διὰ νὰ φαίνεται περισσότερον
σεβαστὴ φορεῖ λευκὴν περροῦκαν, τάχιστα διως ἐνδυ-
μονμένη τὸ παρελθὸν αὐτῆς ἀφαιρεῖ τὴν περροῦκαν καὶ
ἀφίρει νὰ φανῆ ἡ ξανθὴ ἔτι κόμη της.

Ἐπανευρίσκει μέου εἰς τὸ κινῶσι τοῦ κήπου τὸν Μο-
ρανοῦ, ὁ ὁποῖος εἰς τὸ σκότος νομίζει, ὅτι ὀμιλεῖ εἰς τὴν
Παυλίαν, ἡτις δὲν εἶνε καθόλου πιστὴ εἰς τὸν Γουζάγ,
διότι αὐτὸς εἶνε περισσότερον κυνηγὸς παρὰ σύζυγος.

Ἄλλ' ἐπέρχεται ἡ ἀποκάλυψις καὶ κατόπιν σειρὰς
κωμικῶν ἐπεισοδίων, ἡ μὲν Παυλία ἐπιστρέφει εἰς τὰς
ἀγκάλας τοῦ συντεισθέντος συζύγου της, ἡ δὲ κυρία
Σατπλανζάκ νυμφεύεται τὸν Μορανοῦ.

Ἡ Ἰταλὶς ὑψίφωνος Cesira Maglioni

Ἡ δ. Gesira Maglioni, γεωραιτὴ, μορφωμένη,
χαρίσσα, γλυκυντὴ αἰοῖς καὶ ἠθοποῖος διακεκριμένη
ταυτοχρόνως, παίζει μὲ φαισιότητα, χωρὶς ὑπερβολὰς,
ἔχουσα πρωτοτυπίαν εἰς τὸ παίξιμόν της.

Εἰς τὸν «Πρίγκηπα τοῦ Πίλοισ» ἀνεδείχθη ἐφάμιλλ-

λος τῆς Ροζαλίν, ἡτις πρώτη ἐν Ἀθήναις ἔπαιξε τὸν
ἴδιον ρόλον. Εἰς τὴν «Εὐθυμον χήραν» ἡ δὲ Μαλιόνη,
μᾶς δίδει ὄντως εὐθυμον τὴν ζωηροτάτην χήραν, εἰς δὲ
τὸ «Ὀνειρώδες βάλς» ἀποδίδει μίαν ἀληθινὴν Φράνσι.
Δὲν καταφεύγει εἰς ὑπερβολικὰς κινήσεις καὶ ἀποτό-
μους φωνὰς παίζουσα ρόλον, ὅστις εἶνε ὄντως ὀνει-
ρώδης, ὅπως ἡ δ. Κολυβά ἡτις κατ' ἴδιαν ἀντίληψιν
παίζει μὴ δίδουσα προσοχὴν εἰς τὰς εἰλικρινεῖς συστά-
σεις τῶν εἰδικῶν εἰς τὰ θεατρικά.

Ἡ δ. Μαλιόνη εὐρίσκειται πάντοτε εἰς τὰ ὄρια τῆς
ἀληθινῆς ἀποδόσεως τοῦ ρόλου της. Α.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

1) Vincenzo Costanzi, Xanto et gli Etruschi—
Lidi, estratto da «Aysomia» anuo IV.

Ὑπὸ τοιοῦτον τίτλον ὁ πολὺς καὶ διακεκριμένος
καθηγητὴς τοῦ ἐν Πίσῃ τῆς Ἰταλίας Πανεπιστημίου
κ. Βικέντιος Costanzi ἐδημοσίευσεν περισπούδαστον
μελέτην ἐν τῷ περιοδικῷ «Aysomia» ἐν ἧ δι' εἰδι-
κῶν ἐπιχειρημάτων καὶ βαθείας γνώσεως ἐξετάζει τὴν
ἱστορίαν καὶ καταγωγὴν τῶν Ἐτρούσκων καὶ Λυδῶν.
Ἡ μελέτη αὕτη τοῦ κ. Costanzi ἀναφέρεται εἰς τὴν
προϊστορικὴν ἐποχὴν καὶ ἐξετάζεται ἐν αὐτῇ λεπτο-
μερῶς ἡ τε καταγωγὴ τῶν Ἐτρούσκων καὶ Λυδῶν καὶ
ἡ τῶν ἄλλων ἐλληνοϊταλικῶν προϊστορικῶν λαῶν, ὡς
τῶν Οὐμβρικῶν, τῶν Τυρρητῶν, Πελασγῶν κλπ., πολ-
λὴν τὴν σχέσιν ἐχόντων πρὸς ἄλληλους ἐπὶ τῇ βάσει
τῶν νεωτέρων μελετῶν καὶ ἐρευνῶν τῶν τε ἀρχαιολό-
γων καὶ γλωσσολόγων.

Ὁ κ. Costanzi διὰ τῆς περισπουδάστου αὐτοῦ με-
λέτης φαίνεται ὅτι προέλαβε τὸν κ. Beauchond δημο-
σιεύσαντα ἐν τῇ Revue Archéologique τοῦ
1910 ὁμοίαν μελέτην ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἐν Φαιστῷ
τῆς Κρήτης ἀνακαλυφθέντα ἐνεπίγραφον πήλινον δί-
σκον.

2) Vincenzo Costanzi, Osservazioni sull' etno-
grafia della Sicilia nell' Antiquita. Estratto dal-
la Rivista di Storia antica XII, 4, Padova.

Ἐν τῇ μελέτῃ ταύτῃ ὁ διακεκριμένος ἐλληγιστὴς κ.
Costanzi πραγματεύεται περὶ τῆς ἐθνογραφίας τῆς
Σικελίας ἐξετάζων τοὺς ἐν αὐτῇ προϊστορικοὺς λαούς.

Ὁ κ. Costanzi ἐνδιατρίβει πολὺ εἰς τὴν προϊστο-
ρικὴν ἐποχὴν, διὰ βαθειῶν δὲ καὶ κριτικῶν παρα-
τηρήσεων ἐπὶ τῶν μελετῶν του τούτων ἀποδεικνύει
βοηθοῦμενος καὶ ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἐρευνῶν τὴν πα-
ραγωγὴν τῆς λέξεως **Σικελός, Σικελία**.

Ἐν σελ. 471 ἀναφέρει τὴν λέξιν Ἔρως, ἐξ ἧς Ἔ-
ρῶκη πόλις. Νομίζομεν ὅτι αὕτη ἔχει σχέσιν μίαν
Θεσσαλικὴν πόλιν Ἐρικίην (ὡς ἀνεγράφεται ἐν τῇ
Λαρισσαίᾳ «Πρωτᾷ», 17 Ὀκτωβρίου 1910), ἣν ἀνε-
κάλυπεν ὁ κ. Ἀρβανιτόπουλος ἐν ἐπιγραφῇ ἐσχάτως
ἀνασκαπτῶν ἐν ἐρειπίοις τῆς πόλεως Γόννου.

Ἐν τέλει συγχαίροντες τὸν κ. Costanzi διὰ τὰς λαμ-
πρὰς αὐτοῦ, ὡς ἀνωτέρω, μελέτας, διαχεύουσας ἀπλετον
φῶς εἰς τὴν προϊστορικὴν περιόδον, ἡτις μόλις ἤδη ἤρ-
ξατο δι' ἀνασκαφῶν καὶ μελετῶν νὰ διαφωτισθῆται,
εὐχόμεθα ὅπως καὶ ἄλλας αὐτοῦ μελέτας ἀγάγῃ εἰς
φῶς καὶ διδασθῶμεν ἐξ αὐτῶν.

Ἐν Ἀλμυρῷ 24 Ὀκτωβρίου 1910.

Ν. Ι. Γιαννόπουλος